

Avtalefestet pensjon i privat sektor

I tariffoppgjøret mellom LO og NHO for privat sektor våren 2008, ble det avtalt å etablere en ny ordning for avtalefestet pensjon (AFP). Den nye ordningen er tilpasset ny fleksibel alderspensjon i folketrygden og trådte i kraft 1. januar 2011.

Beskrivelse av AFP-ordningen

AFP utbetales som et livsvarig påslag til alderspensjonen fra folketrygden til alle som oppfyller vilkårene for rett til AFP. Uttak kan skje fra fylte 62 år, men må tas ut sammen med alderspensjon fra folketrygden ved uttak før fylte 70 år.

AFP kan kombineres med arbeidsinntekt, uten at det blir avkortning i pensjonen. Det er ikke mulig å ta ut delvis AFP, men man kan ta ut delvis alderspensjon fra folketrygden.

AFP blir høyere jo lenger man venter med å ta ut pensjonen. Dette gjelder frem til fylte 70 år.

Hvem har rett til AFP?

Alle som er født i 1944 eller senere omfattes av den nye AFP-ordningen.

Vilkår for rett til ny AFP

For å ha rett til AFP må arbeidstaker ha et arbeidsforhold som utgjør minst en femtedel av full stilling. På uttakstidspunktet og året forut må personen i tillegg ha hatt et inntektsnivå som overstiger 1 G. G står for grunnbeløpet i folketrygden og reguleres 1. mai hvert år. Samtidig må man også være kvalifisert til å ta ut pensjon fra folketrygden før 67 år. Dette krever en viss minsteopptjening.

Videre må arbeidstakeren være ansatt og reell arbeidstaker i et tariffbundet foretak, og ha hatt AFP-dekning sammenhengene de siste 3 årene før uttak. Brudd i yrkesdeltakelse aksepteres med opp til 26 uker (52 uker ved sykdom).

Et siste vilkår er at arbeidstakeren ved fylte 62 år må ha vært omfattet av AFP-ordningen i minst 7 av de siste 9 årene. For årskullene 1944 -1954 er det krav til færre års ansiennitet.

For å få godskrevet et ansiennitetsår kreves det blant annet at inntekten fra medlemsbedriften må overstige inntekten fra annet arbeid/virksomhet.

Forholdet til andre ytelser

AFP blir ikke gitt til personer som har mottatt uførepensjon fra folketrygden etter 62 år. For personer født i årene 1944 til 1948 ses det i denne sammenhengen bort fra mottak av uførepensjon før 1. januar 2011.

Ingen opptjening

Det er viktig å merke seg at AFP-ordningen er en pensjonsordning uten opptjening i vanlig forstand. Dersom man slutter i et tariffbundet foretak, blir langvarig syk eller lignende får man ikke AFP-rettigheter med seg.

Størrelsen på AFP

Beregningsgrunnlaget for størrelsen på AFP-pensjonen er i hovedsak som for alderspensjon etter ny folketrygd.

Pensjonen beregnes ut fra en årlig pensjongivende inntekt opp til øvre grense på 7,1 G. Det siste året som teller med er det året man fyller 61 år. AFP utgjør 0,314 % av årlig lønn opp til 7,1 G.

Ved uttak av AFP før fylte 67 år skal det for hver måned gis et fast kronetillegg opp til fylte 67 år. Årlig utbetaling er kr 19.200 høyere før 67 år enn etter.

Pensjonen blir levealderjustert og regulert med lønnsveksten i samfunnet fratrukket 0,75 %. Det ytes kompensasjonstillegg for årskullene 1944 -1962 for å skjerme for effekten av levealderjustering.

Finansiering av ordningen

Staten dekker en tredjedel av de løpende utbetalingene, mens arbeidsgiver dekker resten. Arbeidsgivers andel dekkes inn ved at Felleskontoret for LO/NHO fakturerer en premie som utgjør en fastsatt prosent av lønnen til de ansatte.

Hvordan får jeg vite mer om AFP og alderspensjon i folketrygden?

På www.nav.no finnes ytterligere informasjon, hvor nettsiden "Din pensjon" viser din opptjening i folketrygden og AFP. Informasjon finnes også på www.nyaafp.no og www.norskpensjon.no.

Livsforsikringselskapet Nordea Liv Norge AS
Januar 2011